

'Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering'

Digitaliserings Opgave Flevoland

2015- 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Waarom is het nodig: achtergrond en aanleiding	4
Waarom is het nodig en waarom nú?	4
3. Wat willen we bereiken?	6
4. Wat gaan we daarvoor doen?	7
De hoofdlijnen	7
Nadere uitwerking	8
Informatievoorziening faciliteert de kerntaken én de bedrijfsvoering	11
5. Hoe pakken we dat aan?	13
Samenwerken waar mogelijk	13
Plateaus als beheersmaatregel	13
Eindresultaten en resultaten plateau 1.....	15
Personele inhuur	19
6. Wat gaat het kosten?	20
Kostenoverzicht.....	20
Financiële dekking	20
Cashflow	21
7. Risico-inventarisatie	22
8. Verantwoording aan Provinciale Staten.....	24

1. Inleiding

Voor u ligt de 'Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering, Digitaliserings Opgave Flevoland 2015 - 2019'. In deze notitie schetsen wij u de plannen om in de ICT-omgeving te investeren, de noodzaak ervan, wat we gaan doen, wat daarmee bereikt wordt en hoe wij dat aanpakken.

Na besluitvorming wordt deze Meerjarenaanpak onder aansturing van de directie uitgewerkt naar een programmaplan. In het programmaplan worden de projecten en clusters nader gedefinieerd, voorzien van uitvoeringsplannen, bijbehorende governance en risico-inventarisatie.

Leeswijzer

In deze meerjarenaanpak vindt u in hoofdstuk 2 "Waarom is het nodig: achtergrond en aanleiding" de aanleiding, de opgave en de urgentie van het programma 'Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering'.

In hoofdstuk 3 "Wat willen we bereiken" zijn de externe ontwikkelingen uit hoofdstuk 2 vertaald in drie hoofddoelstellingen voor de provincie Flevoland.

Hoofdstuk 4 "Wat gaan we daarvoor doen" identificeert vervolgens (uitgaande van de externe ontwikkelingen en de hoofddoelstellingen voor Flevoland) de thema's met (voorlopige) projectclusters.

In hoofdstuk 5 "Hoe pakken we dat aan" worden de clusters verdeeld over vier plateaus en worden de eindresultaten en te boeken resultaten van het eerste plateau beschreven. De fasering in vier plateaus maakt het voor de Staten mogelijk om per plateau een besluit te nemen over het vervolg (een 'go/no go' moment).

Hoofdstuk 6 "Wat gaat het kosten" gaat in op de opbouw van de kosten en een voorstel tot financiële dekking voor het totale programma en daarbinnen de benodigde middelen voor 2016, het eerste plateau. Ook treft u hier een cashflow overzicht per plateau aan en de ontwikkeling van de structurele exploitatielasten per plateau.

Hoofdstuk 7 bevat de risico-inventarisatie met als eerste de vier belangrijkste risico's en beheersmaatregelen op programmaniveau. Verderop worden de belangrijkste risico's op cluster/projectniveau benoemd.

Hoofdstuk 8 tenslotte beschrijft de wijze van verantwoorden naar de Provinciale Staten.

2. Waarom is het nodig: achtergrond en aanleiding

Een investering in de kwaliteit van onze ICT-systemen is noodzakelijk. Het gaat daarbij om meer dan het aanschaffen van computers. Het gaat om een groot aantal, soms fundamentele aanpassingen, die ingrijpende impact hebben op de hele bedrijfsvoering, welke nodig zijn om onze taken als overheid ook in de toekomst adequaat te kunnen vervullen. Omdat het vraagstuk zo breed ingrijpt in de organisatie en omdat de voortgang ervan mede afhankelijk is van de voortgang van een aantal Rijksprojecten, kiest de directie voor een meerjarenaanpak in de vorm van een programma.

Waarom is het nodig en waarom nú?

ICT: van handig hulpmiddel tot onmisbaar onderdeel

Een van de kenmerkende ontwikkelingen van de afgelopen decennia in de samenleving is de forse toename van de rol en het belang van ICT. Waar het eens een handig hulpmiddel was voor tekstverwerking en ingewikkelde berekeningen, is ICT in recordtijd geëvolueerd tot een onmisbaar onderdeel van het dagelijks leven. Deze maatschappelijke ontwikkeling raakt uiteraard ook de overheid. De overheid van nu opereert in een netwerkomgeving. Dat is niet zozeer een eigen keuze, maar een gegeven. Of zij trendsetter of volger is bij de adoptie van nieuwe technologie kan zij niet (meer) zelf bepalen. Burgers scheppen een realiteit die de overheid heeft te volgen, responsiviteit en het vermogen om adaptief met ontwikkelingen om te gaan zijn eigenschappen die eisen stellen aan de hedendaagse overheidⁱ. Zoals de ICT niet meer weg te denken is uit de moderne samenleving, kan een overheidsadministratie niet meer zonder informatietechnologie. Zonder overdrijving kan worden gesteld dat de continuïteit van de uitvoering van overheidstaken sterk -en in steeds sterkere mate- afhankelijk is van techniek en systemen. De laatste jaren heeft de samenleving zich ontwikkeld van een e-samenleving, waarin de nadruk lag op technologische mogelijkheden, naar een i(nformatie)-samenleving waarin informatiestromen van steeds groter belang zijn. Hierbij past een transparante overheid die de digitale mogelijkheden inzet voor betere dienstverlening en gegevensuitwisseling, en een overheid die burgers centraal stelt in de informatiestromenⁱⁱ.

Dat alles maakt dat ICT voor de overheid inmiddels van groot strategisch belang isⁱⁱⁱ.

Levensader voor overheidsketen

De technische ontwikkelingen brengen ook nieuwe mogelijkheden binnen handbereik om de dienstverlening te verbeteren. Vanuit het belang van burger of bedrijf stemmen de verschillende overheden hun activiteiten steeds beter op elkaar af. De overheid organiseert haar processen in een keten, hetgeen uiteraard ook eisen stelt aan de uitwisselbaarheid van informatie over organisatiegrenzen heen.

In haar regeerakkoord heeft het huidige kabinet een forse ambitie opgenomen voor verbetering van de dienstverlening door de overheid, waaronder alle overheidslagen worden begrepen. Deze ambitie vergt een gezamenlijke en effectieve aanpak van alle overheden om te komen tot een aantoonbare verbetering in de kwaliteit van digitale overheidsinformatie en overheidsdienstverlening, een aanzienlijke vermindering van administratieve lasten voor de burgers en efficiencywinsten bij de overheid^{iv}.

Een goed voorbeeld van zo'n efficiënte ketenaanpak is de uitvoering van de nieuwe Omgevingswet^v. Op 1 juli jongstleden heeft de minister van Infrastructuur en Milieu met de voorzitters van de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen het '*Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet*' ondertekend. In dit Bestuursakkoord zijn afspraken vastgelegd over de implementatie van de wet- en regelgeving. Een belangrijk onderdeel daarvan is een gezamenlijk implementatieprogramma voor de feitelijke invoering in de praktijk en de digitalisering (realisatie van de 'Laan van de Leefomgeving'). Het eindperspectief voor het digitale stelsel is dat met één klik op de kaart de benodigde informatie voor omgevingsplannen, vergunningen en andere besluiten over de fysieke

leefomgeving beschikbaar is voor gemeenten, burgers, bedrijven en andere gebruikers. In het bestuursakkoord is afgesproken hiervoor een gefaseerde aanpak te volgen. Maar de 'Laan van de Leefomgeving' is niet het enige voorbeeld. In bijlage 1 is een opsomming gegeven van de verplichtingen voor de ICT systemen die voortvloeien uit de ketengerichte overheidsaanpak. Natuurlijk moeten alle overheden hiervoor de nodige kosten maken, maar het doel van dat alles is dat uiteindelijk de overheidsinformatie veel toegankelijker wordt en de dienstverlening aan burgers en bedrijven aanzienlijk sneller en beter, tegen lagere kosten.

Modernisering noodzakelijk

Als gevolg van het Noordvleugel-debat is de discussie rondom ontwikkelingen en investeringen in de eigen ICT van Flevoland stilgelegd. Hierdoor zijn achterstanden ontstaan.

Als onderdeel van de 'overheidsketen' zal ook de provincie haar systemen moeten aanpassen om een ketengerichte aanpak mogelijk te maken. Maar het is meer dan alleen een verplichting waar we niet onderuit kunnen. Modernisering van de systemen en herinrichting van de administratieve processen is noodzakelijk om een meer toekomstvaste manier van werken mogelijk te maken. Het is niet alleen in de overheidsketen dat samenwerking steeds belangrijker wordt. De provincie opereert steeds vaker als onderdeel van een netwerk. Niet alleen in incidentele projecten, maar ook bij reguliere provincietaken wordt steeds meer de samenwerking met derden gezocht. Een compacte en flexibele netwerkorganisatie die in wisselende verbanden samenwerkt heeft systemen nodig die kunnen 'communiceren' (informatie kunnen uitwisselen) met de systemen van de samenwerkingspartners. Dat stelt heel andere eisen aan de inrichting van de administratieve processen en aan de informatiesystemen. Deze moeten toegankelijker, flexibeler en minder complex worden.

Meerjarenaanpak als vervolg op reorganisatie

In de vorige coalitieperiode is een forse bezuiniging op de organisatie doorgevoerd, die noodzakelijk was om de gevolgen van rijksbezuinigingen op te vangen. Dat is onder meer gerealiseerd door een aanzienlijke inkrimping van de formatie (een reductie van 23%) en een herstructurering van de organisatie (van 13 naar 6 afdelingen)^{vi}. We gaan ervan uit dat daarmee een organisatie staat die vele jaren mee kan. Het zal echter de komende jaren nog veel extra inzet van het management en de medewerkers vragen om met deze kleinere organisatie die nieuwe structuur optimaal te laten werken zonder in te boeten aan kwaliteit.

De forse inkrimping van de formatie en het aantal afdelingen vergt ook een aanpassing van werkwijzen en processen. Het moet efficiënter. Eén van de sleutels daarbij is: terug naar de basis van wat nodig is, weglaten van stappen die niet strikt noodzakelijk zijn, ofwel: het schrappen van overbodige bureaucratie. Een verdergaande flexibilisering van de werkplekinrichting, betere elektronische archivering en elektronische facturering; gebruiksvriendelijker geautomatiseerde toepassingen zullen voor een belangrijk deel de reductie in enkele ondersteunende functies (met name bij secretaresses en communicatie) moeten compenseren. Ook moeten ze het integraal werken en samenwerken met andere disciplines makkelijker maken. Het is een noodzakelijke steun in de rug voor de medewerkers die op een andere manier moeten gaan werken.

Dat maakt dat de verbetering van de systemen een essentiële vervolgstap is op de bezuinigingen in de bedrijfsvoering; het is nodig om de resultaten van de reorganisatie te verzilveren en een stap vooruit te zetten in de kwaliteit van de organisatie. In ons schrijven 'Reactie Accountantsverslag voor Provincie Flevoland 2014', aan Provinciale Staten van 30 april 2015 is in punt 5 deze meerjarenaanpak aangekondigd.

Kortom; een versterking van de ICT- en informatiesystemen is van strategisch belang voor de provincie Flevoland. Het is niet alleen onontkoombaar om bij te blijven bij de ontwikkelingen in de samenleving en in de overheidsketen, maar ook nodig om een impuls te geven aan de kwaliteit van de organisatie. Daarom richten we hiervoor een programma in.

3. Wat willen we bereiken?

Met de Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering willen we op hoofdlijnen het volgende bereiken:

1. De Provincie Flevoland is op informatievoorzieningsgebied een betrouwbare en veilige (keten-) partner;
2. Bedrijven kunnen digitaal zaken doen met de provincie Flevoland;
3. Bij de Provincie Flevoland is de informatie duurzaam, vindbaar en toegankelijk.

Ad 1.

Een betrouwbare (keten-)partner zijn op informatievoorzieningsgebied betekent voor Flevoland dat de gegevens op orde zijn. Gegevens van Flevoland zijn juist, actueel en worden tijdig gedeeld. Onze gegevens voldoen aan afgesproken standaarden. We maken gebruik van landelijke gegevensmagazijnen zoals basisregistraties of informatiehuizen. Onze ICT-voorzieningen zijn solide, medewerkers en partners kunnen hierop vertrouwen. Flevoland is ook een open provincie. In toenemende mate stellen we gegevens ter beschikking, bijvoorbeeld op een open-data-portaal.

Flevoland is ook een veilige (keten-)partner. Persoonlijke gegevens houden we persoonlijk, vertrouwelijke gegevens houden we vertrouwelijk. We beschermen onze ICT-voorzieningen tegen ongeoorloofde toegang. We werken via de vastgestelde wereldwijde protocollen voor informatiebeveiliging.

Ad 2.

Eind 2017 kunnen bedrijven digitaal zaken doen met de provincie Flevoland. We zorgen ervoor dat de digitale dienstverlening toegankelijk is. Bedrijven kunnen erop vertrouwen dat hun (bedrijfs-) informatie in veilige handen is.

Ad 3.

In een informatie-samenleving en vanuit doelstellingen van de Open Overheid is het voor Flevoland van belang dat haar informatie zowel op korte termijn als in de verre toekomst digitaal duurzaam, vindbaar en toegankelijk is. Informatie moet houdbaar én bruikbaar blijven. Daarnaast behoort veel informatie van Flevoland vanwege de archiefwetgeving tot het cultureel erfgoed. Daarom zorgen we dat informatie vindbaar en toegankelijk is voor de samenleving.

Tevens is een goede informatievoorziening, die voldoet aan wet- en regelgeving, een cruciale randvoorwaarde die bijdraagt om diverse doelstellingen in de programmabegroting 2016 effectief en efficiënt te realiseren. In hoofdstuk 4 vindt u een overzicht van relaties van activiteiten in deze Meerjarenaanpak met de doelen in de programmabegroting 2016.

4. Wat gaan we daarvoor doen?

De hoofdlijnen

Het realiseren van de doelstellingen is voor Flevoland een forse opgave. De hoofdlijn van het te bereiken eindbeeld van die opgave wordt in deze paragraaf uiteengezet.

Onze gegevens voldoen aan afgesproken standaarden. Daartoe gaan we gebruik maken van basisregistraties: de Basis Registratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Ruimtelijke gegevens harmoniseren we via de Europese richtlijn Inspire. Voor de nieuwe Omgevingswet dragen we bij aan het oprichten en inrichten van de landelijke informatiehuizen¹ waarvoor provincies bronhouder zijn. Bij de Digitale Keten Natuur zorgen we voor vulling en maken we gebruik van landelijke gegevensmagazijnen. Hiervoor is het nodig om inzicht te hebben in de provinciale gegevens en ervoor te zorgen dat deze voldoen aan de afgesproken standaarden.

Flevoland stelt in toenemende mate gegevens beschikbaar. Hiertoe richten we een open-data-portaal in. Waar mogelijk sluiten we aan bij reeds bestaande opendata-portalen, bijvoorbeeld het portaal natuur en landschap voor natuurgegevens.

De Nederlandse Overheid heeft landelijke bouwstenen ontwikkeld om digitaal zaken doen mogelijk te maken. Flevoland sluit aan op de landelijke bouwstenen en zorgt er daarmee voor dat haar digitale dienstverlening toegankelijk is. We maken het o.a. mogelijk dat bedrijven elektronisch kunnen factureren.

Informatie moet houdbaar én bruikbaar blijven. We zorgen dat het ICT-systeem, waarin onze documenten zijn opgeslagen, up-to-date is en passen het aan op de werkwijze van de organisatie (procesgericht). Een e-depot vergroot de toegankelijkheid voor de samenleving. Ter voorbereiding verkennen we de mogelijkheden om met het NieuwLand Erfgoed Centrum te komen tot een e-depot. Door de metadatering te baseren op landelijke afspraken, vergroten we de vindbaarheid van informatie. Om te zorgen dat ook onze dagelijkse werkwijze blijvend past op de ontwikkelingen zorgen we voor een visie op ons informatiebeheer.

Zonder een goede solide ICT basis is digitalisering niet mogelijk. Daarom verbeteren we de continuïteit van onze ICT-basis door uitwijkfaciliteiten in te richten. Ook zorgen we ervoor dat de ICT-infrastructuur toekomstvast blijft door op het gebied van storage, server- en werkplekomgeving technologische ontwikkelingen te volgen. Om te zorgen dat ook onze dagelijkse werkwijze blijvend past op de ontwikkelingen zorgen we voor een visie op ons ICT-beheer

Informatieveiligheid is een belangrijk aspect voor alles wat de provincie doet op het gebied van informatievoorziening. Flevoland sluit aan op het eID-stelsel: de overheidsbrede standaard voor online identificatie en uitwisseling van persoonlijke informatie. Betrouwbaarheid en bescherming van privacy en gegevens zijn de uitgangspunten voor de standaard. Daarmee Het vormt een integraal aspect van alle resultaten en activiteiten. Elk 'puzzelstukje' moet op het juiste niveau van veiligheid worden ingezet en gebruikt. De veiligheidsaspecten maken daarom een integraal onderdeel uit van een project of activiteit.

¹ Een informatiehuis gaat zorgen dat gegevens met een bepaald thema (bijvoorbeeld 'natuur') over heel Nederland ontsloten worden.

Nadere uitwerking

De doorontwikkeling van de ICT en de informatievoorziening willen we aanpakken langs twee sporen: het op orde brengen van de basis en het investeren in nieuwe ontwikkelingen om bij te blijven bij de digitale samenleving.

Basis op orde

Het spoor *Basis op orde* omvat de activiteiten die nodig zijn om het achterstanden van de afgelopen jaren in te halen. Hiermee leggen we een fundament voor de doelstelling om op informatievoorzieningsgebied een betrouwbare en veilige (keten-) partner te zijn. In dit spoor worden de volgende vier componenten onderscheiden:

1. Door versnelling van een aantal lopende projecten en activiteiten wordt een belangrijke stap gezet in het op orde brengen van de basis. Het gaat om slim digitaal samenwerken, herinrichting van het document- en archiefsysteem, doorontwikkeling van de huisvesting en invoeren van de elektronische handtekening. De start is gepland in 2015.
2. De webrichtlijnen van het ministerie van BZK schrijven voor dat websites ook toegankelijk moeten zijn voor mensen met een visuele of andere fysieke beperking. De website van Flevoland voldoet hier gedeeltelijk aan; een deel van de inhoud moet nog 'drempelvrij' worden gemaakt.
3. De processen van de provincie zijn steeds meer verweven met ICT. ICT is een soort 'openbare nutsvoorziening' waarvan de organisatie verwacht dat die altijd beschikbaar is. Om ook in geval van calamiteiten snel over voldoende ICT-werkplekken te kunnen beschikken, zijn continuïteitsmaatregelen noodzakelijk. We gaan hiervoor buiten het provinciehuis uitwijkfaciliteiten inrichten in samenwerking met de gemeente Lelystad. We maken dan over en weer gebruik van elkaars datacentrum.
4. Bij het op orde brengen van de basis hoort ook het optimaliseren van het beheer. Om hiervan een goed beeld te krijgen zullen enkele onderzoeken worden uitgevoerd. Welke gevolgen hebben de aanpassingen in de informatie en ICT-systemen voor de inrichting van het beheer ervan en van de administratieve organisatie? Hoe kan die beheertaak optimaal worden ingericht op een manier die aansluit bij de compacte en flexibele organisatie die Flevoland wil zijn?

Bijblijven bij de digitale samenleving

Binnen dit spoor vallen de acties die nodig zijn voor de modernisering van de ICT. Hierbij ligt de focus op wat nodig is om aan te kunnen sluiten bij de ambities van het Rijk op dit vlak voor de hele overheidsketen. Het spoor omvat drie thema's.

1. Flevoland digitaal in verbinding

Dit gaat over digitale verbinding (informatie-uitwisseling, e-dienstverlening, digitaal zaken doen) met externe partijen, zowel met andere overheden als met burgers en bedrijven. Het ambitieniveau van het Kabinet is onder meer beschreven in de 'Visiebrief digitale overheid 2017' en de Kamerbrief 'Tussenbalans digitale overheid'^{vii}. Hieruit vloeien enkele nieuwe wetten en wetwijzigingen voort. Om te voldoen aan deze (komende) wet- en regelgeving, zal Flevoland gebruik maken van de verplichte landelijke voorzieningen. Voorbeelden hiervan zijn:

- het stelsel van Basisregistraties. Dit bevat basisgegevens voor een goede uitvoering van overheidstaken in de verschillende beleidsdomeinen.
- het stelsel eID. Hiermee wordt online legitimatie van burgers en bedrijven en daarmee de online veiligheid verbeterd.

- e-facturen en e-formulieren. Hierdoor wordt online zaken doen met een bestuursorgaan makkelijker en sneller.

Flevoland moet daartoe de aansluitingen realiseren.

Daarnaast zal de provincie, in lijn met het initiatiefvoorstel Wet Open Overheid, haar gegevens en informatie toegankelijk en vindbaar maken.

'Flevoland digitaal in verbinding' realiseert de doelstelling 'Bedrijven kunnen digitaal zaken doen met de provincie Flevoland'. De activiteiten op het gebied van informatieuitwisseling dragen bij aan het bereiken van de doelstelling om een betrouwbare en veilige (keten-)partner te zijn.

2. Ruimte in Flevoland: eenvoudig en beter

Voor de invoering van de nieuwe Omgevingswet^v is een verbeterslag nodig in de digitale ondersteuning. De huidige digitale informatievoorziening over de fysieke leefomgeving is versnipperd, wisselend van kwaliteit en onvoldoende toegerust op het verlenen van vergunningen en andere besluiten met rechtsgevolgen. Dit leidt tot hoge onderzoekslasten, tijdrovende procedures en informatieverschillen tussen partijen, met de nodige risico's voor rechtsgelijkheid en rechtszekerheid. De grootschalige digitale verbeterslag van de nieuwe omgevingswet wordt '*Laan van de Leefomgeving*' genoemd^{viii}. Ook Flevoland zal haar processen en systemen hierop moeten aansluiten.

Sinds 2007 zijn de provincies verantwoordelijk voor het ontwerp van een nieuw en beter subsidiestelsel voor het beheer van natuur en landschap. Voor de verbetering van het nieuwe Subsidiestelsel Natuur en Landschapsbeheer heeft het Interprovinciaal Overleg (IPO) samen met diverse ketenpartners de processen en informatiestromen in kaart gebracht, met het doel om één taal, één kaartbeeld en één monitoringsysteem te ontwikkelen. Dit resulteerde in de *Digitale Keten Natuur* (DKN) en het erbij horende Informatiemodel Natuur (IMNa). De DKN ondersteunt de (beleids)processen voor het gebruik en de toepassing van de natuurgegevens. Met het bijeenbrengen van alle beschikbare natuurinformatie ontstaat een volledig beeld van de Nederlandse natuur. Goede informatievoorziening is belangrijk voor een gedegen en efficiënt natuurbeleid. De komende jaren zal ook Flevoland moeten aansluiten op de voorzieningen van de DKN^{ix}.

Een voorwaarde voor het realiseren van de bovenstaande ambities is dat alle betrokken organisaties hun locatiegegevens hebben gestandaardiseerd. Deze standaardisatieslag vindt bij overheden sinds een aantal jaren plaats binnen het programma INSPIRE^x, dat is opgesteld naar aanleiding van Europese wet- en regelgeving.

Met de realisatie van dit thema zorgt Flevoland ervoor dat zij een betrouwbare en veilige ketenpartner is, daar waar bij de kerntaken in ketens wordt gewerkt.

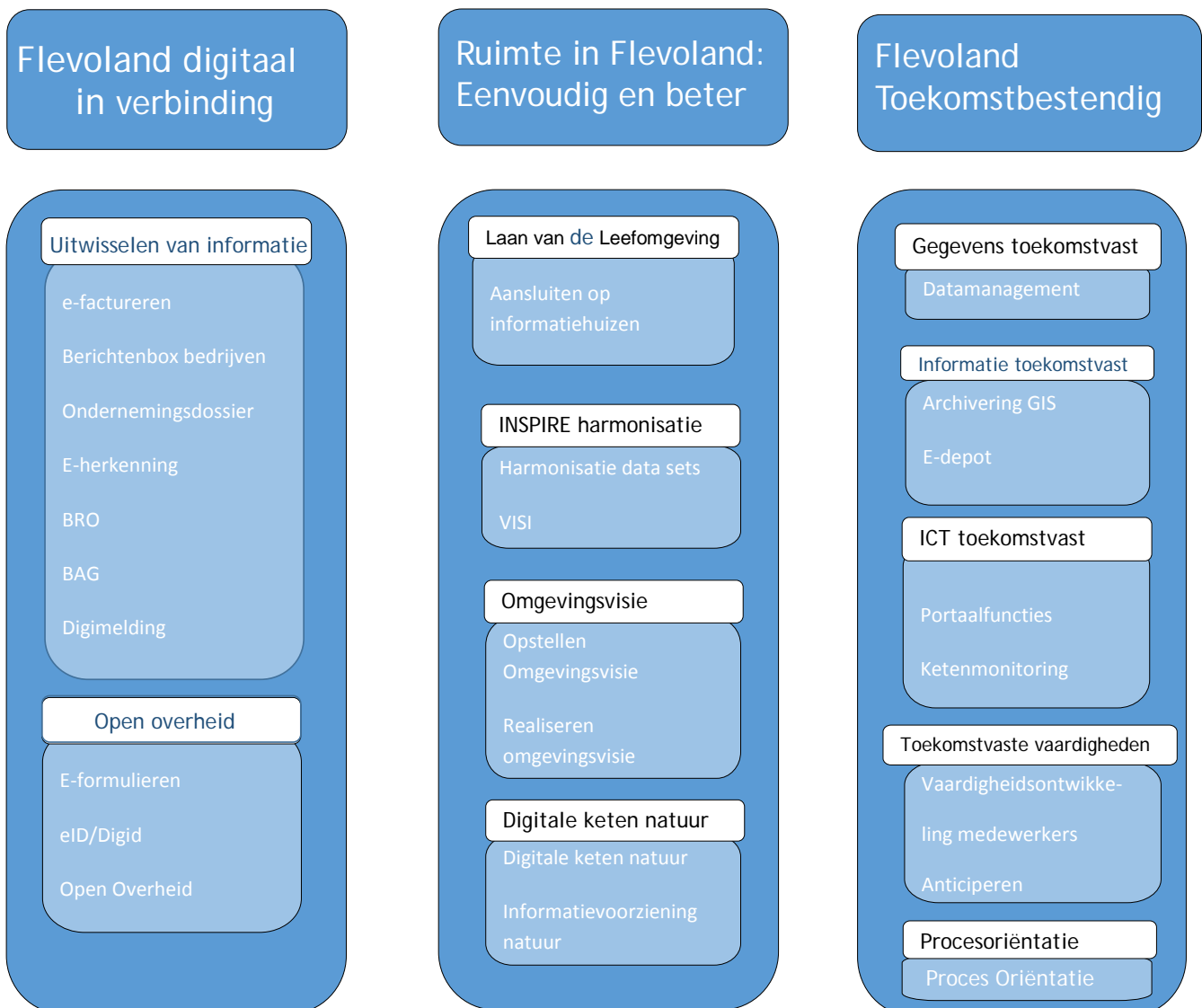
3. Flevoland: Toekomstbestendige ICT

De technologische ontwikkelingen stellen eisen aan de kwaliteit van de ondersteunende ICT-voorzieningen. Voor een goede ondersteuning van de taakuitvoering en besluitvorming is het uitwerken en -waar van toegevoegde waarde- digitaliseren van processen een randvoorwaarde. Het zorgvuldig, logisch, bedrijfsmatig en verantwoord organiseren van informatie en data vergt gerichte inzet en concrete maatregelen^{xi}. Ontwikkelingen als e-depot en standaardisatie van informatie spelen hierbij een rol.

Maar ook in een gedigitaliseerde omgeving blijft taakuitvoering en besluitvorming mensenwerk. Om de moderne systemen juist en efficiënt te kunnen benutten, moet daarom ook de nodige aandacht worden besteed aan het versterken en borgen van de noodzakelijke digitale vaardigheden.

Kortom: Om de toenemende digitalisering te faciliteren is het noodzakelijk om ook de ICT-voorzieningen binnen Flevoland en de ICT-vaardigheden van medewerkers op peil te brengen en te houden. Dit thema voorziet daarin.

De onderstaande afbeelding geeft de thema's uit het spoor bijblijven bij de digitale samenleving schematisch weer. Een inhoudelijke toelichting op de afzonderlijke activiteiten is opgenomen in bijlage 1. De globale planning en de projecten voor 2015 en 2016 zijn weergegeven in hoofdstuk 5.

Informatievoorziening faciliteert de kerntaken én de bedrijfsvoering

In hoofdstuk 3 gaven we al aan dat de kwaliteitsimpuls van de informatievoorziening ook kan bijdragen aan het behalen van de diverse doelstellingen uit de programmabegroting 2016.

Onderstaande tabellen geven aan welke onderdelen uit het meerjarenaanpak Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering faciliterend zijn voor doelstellingen uit de programmabegroting 2016.

<u>Flevoland is een betrouwbare en veilige (keten-) partner</u>			
Programmabegroting 2016			Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering
Programma	Programmaonderdeel	Doelen	Faciliterend onderdeel
Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid	Ruimtelijke ontwikkeling	Een integrale omgevingsvisie als bijdrage aan nieuwe ontwikkelkracht voor Flevoland	Digitale ondersteuning voor de omgevingsvisie
	Water	Behoud van bodemkwaliteit en een robuust watersysteem	Basis registratie Ondergrond (BRO)
Programma	Programmaonderdeel	Doelen	Faciliterend onderdeel
Landelijk gebied en natuur	Natuur en landschap	De natuurwaarden zijn behouden en de beleefbaarheid van natuurgebieden is toegenomen	Inspire harmonisatie Digitale Keten Natuur
Programma	Programmaonderdeel	Doelen	Faciliterend onderdeel
Energie, milieu en klimaat	Milieu incl. omgevingsdiensten	Behoud van goede uitgangspositie omgevingskwaliteit (inclusief geluid en stikstofdepositie)	Basisregistratie Adressen en Gebouwen Digitale Keten Natuur
	Energie en klimaat	De ondergrond is duurzaam beschermd en benut	Inspire harmonisatie Basis Registratie Ondergrond (BRO)
Programma	Programmaonderdeel	Doelen	Faciliterend onderdeel
Mobiliteit	Nieuwe infrastructuur		VISI
	6.4 Bestaande infrastructuur		VISI

<u>Bedrijven kunnen digitaal zaken doen met de provincie Flevoland</u>			
Programmabegroting 2016			Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering
Programma	Programmaonderdeel	Doelen	Faciliterend onderdeel
Economie	Innovatieve en circulaire economie	Een excellent ondernemers-klimaat voor hier gevestigde en voor Flevoland nieuwe bedrijven	Uitwisseling van informatie: Digitaal zaken doen (e-factureren, berichtenbox bedrijven, Ondernemingsdossier, Open Overheid-data)

<u>In Flevoland is de informatie duurzaam, vindbaar en toegankelijk</u>			
Programmabegroting 2016			Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering
Programma	Programmaonderdeel	Doelen	Faciliterend onderdeel
Cultuur, samenleving en sport	Cultuur		Informatie toekomstvast (archivering GIS, e-depot)

De activiteiten uit het spoor 'Basis op orde', de kolom 'Flevoland toekomstbestendig' en de kolom 'Flevoland digitaal in verbinding' cluster 'Open Overheid' faciliteren met name de bedrijfsvoering.

5. Hoe pakken we dat aan?

Samenwerken waar mogelijk

Alle provincies staan voor een soortgelijke digitaliseringsopgave. Flevoland zoekt de samenwerking daar waar dit mogelijk is. De informatiehuizen voor de Laan van de Leefomgeving, waarvan provincies bronhouder zijn, wordt vormgegeven in een interprovinciaal programma. De Digitale Keten Natuur wordt gecoördineerd en gerealiseerd door het BIJ12, de uitvoeringsorganisatie voor de 12 provincies. Voor het e-depot zoeken we de aansluiting bij het Nieuwland Erfgoed Centrum. En de uitwijk van de ICT willen we regelen met de gemeente Lelystad.

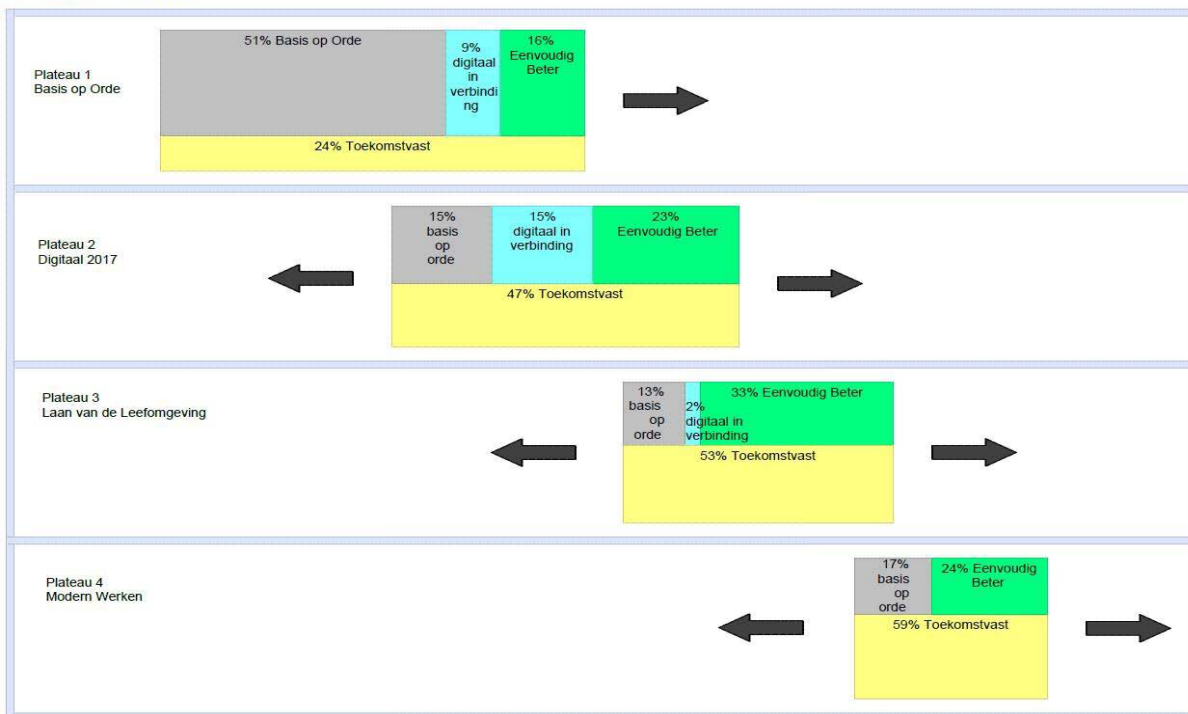
De digitaliseringsopgave vraagt daarnaast om een aanpassing van de eigen ICT-voorziening van de provincie Flevoland. Bijvoorbeeld voor het aansluiten op landelijke bouwstenen en het invoeren van afspraken en standaarden. Ook in projecten die in samenwerking worden opgepakt is veelal een aanpassing van de eigen ICT-voorziening noodzakelijk.

Plateaus als beheersmaatregel

De opgave om de activiteiten uit de hiervoor genoemde sporen en thema's te realiseren is fors. Het is van groot belang om deze opgave beheersbaar te krijgen. De provincie Flevoland zet dan ook stevig in op het gebruik van bewezen programmamanagement methodiek. De provincie zal voor dit programma 'Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering' het opdrachtgeverschap en de governance stevig inrichten, een ervaren programmamanager aantrekken en sterk sturen op voortgang, kwaliteit en risicobeheersing. Voor deze notitie zijn de clusters/activiteiten en bijbehorende resultaten *geïdentificeerd*, in het programmaplan worden projecten en resultaten *gedefinieerd*. De eerste taak van de programmamanager is nadere concretisering in een programmaplan. Vervolgens zal in de "plannen van aanpak" van de diverse projecten binnen het programma op detailniveau worden beschreven hoe de resultaten worden gerealiseerd.

Belangrijk onderdeel van de beheersbaarheid is een opdeling in plateaus. Elk plateau wordt afgesloten met (tussen-)resultaten. De inschatting van plateaus momenteel ruwweg gerelateerd aan kalenderjaren. In de praktijk zal dit waarschijnlijk niet zo uitpakken. Bijvoorbeeld door de afhankelijkheid van landelijke standaarden en voorzieningen schuiven activiteiten soms ten dele naar voren of naar achteren. In onderstaande afbeelding is dit weergegeven met de pijlen ter zijde van ieder plateau.

Investerings en eenmalig geld

Eindresultaten en resultaten plateau 1

Op dit moment zitten we in de fase van het identificeren van het programma en zijn de resultaten daarom op dat abstractieniveau te benoemen:

Thema	Aan de orde in plateau(s):				Resultaten plateau 1	Eindresultaten
	1	2	3	4		
1 - Personele inzet	Projecten plateau 1					
a. Programmamanager	Inhuur				Door directie vastgesteld programmaplan voor uitvoering; Gerealiseerde resultaten plateau 1; Afgelegde verantwoording over plateau 1; Geaccordeerd voorstel voor plateau 2;	Binnen kaders gerealiseerd programma;
b. Manager ICT 2015	Inhuur				Ingerichte en geborgde projectbeheersing ICT-projecten;	Idem plateau 1;
c. Datamanager					n.v.t.	Inzicht in beschikbare data, kwaliteitsborging data op orde en optimaal gebruik van beschikbare data in processen;
d. Privacy-officer	Inhuur				Plan van aanpak borging privacy-maatregelen; Verkenning benodigde privacy-maatregelen;	Privacy-gevoelige data zijn geïnventariseerd en voldoende beveiligd;
e. Coördinator eDienstverlening	Inhuur				Plan van aanpak eDienstverlening; Verkenning eDienstverlening;	Flevoland voldoet aan Digitaal 2017;
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> De verdere benodigde inzet van mensen in het programmateam wordt via de lijn geregeld zodat kennis en kunde bij de eigen medewerkers wordt geborgd </div>						
2 - Basis op Orde						

'Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering'

a. Programma Bedrijfsvoering	Slim digitaal samenwerken; Herinrichting archief / Document Management; Inzet smartboards; Digitale paraaf / handtekening				Faciliteiten voor optimale ondersteuning van de dagelijkse werkzaamheden medewerkers (vereenvoudigde archivering, digitale paraaf/handtekening voor het interne besluitvormingsproces en samenwerkingsfaciliteiten);	Idem plateau 1;
b. Ruimte voor professionalisering Webrichtlijnen (Drempels vrij)	Drempels weg - content				www.flevoland.nl is zonder belemmeringen ook toegankelijk voor mensen met een beperking	Idem plateau 1;
c. Ruimte voor professionalisering Uitwijk	Uitwijkfaciliteiten				Toegang tot kritische informatiesystemen in geval van calamiteiten op het provinciehuis;	Idem plateau 1;
d. Ruimte voor professionalisering Optimaliseren en professionaliseren	Opwaardering software archief / document management systeem Professionalisering beheer informatie; Professionalisering beheer ICT; Professionalisering Administratieve Organisatie				3 onderzoeks- en adviesrapporten betreffende: - de toekomstige inrichting van informatiebeheer - ICT-beheer - Administratieve Organisatie;	Idem plateau 1;
3 - Flevoland: Digitaal in Verbinding						
a. Uitwisselen van informatie: Gegevens	Basisregistratie Adressen en Gebouwen; Digimelding, digikoppeling, digilevering; e-formulieren; e-ID-stelsel;				Gebruikmaken van de BAG in primaire processen met gebruikmaking van de landelijke bouwstenen Digimelding, Digikoppeling en Digilevering;	Aangesloten zijn op en gebruik maken van de basisregistraties met gebruikmaking van de landelijke bouwstenen voor berichtenverkeer; Aangesloten zijn op en gebruikmaken van het eID;
b. Uitwisselen van informatie: Digitaal zakendoen					n.v.t.	Aangesloten zijn op de faciliteiten voor digitaal zaken

'Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering'

						doen (EHerkenning, Ondernemingsdossier, Berichtenbox voor Bedrijven); Digitaal zakendoen is ingericht voor eFacturieren;
c. Open Overheid	Open Overheid				Open Data Portaal gerealiseerd; Technische verkenning van de vulling van het portaal;	Informatiepositie burgers en bedrijven voldoet aan de Wet Open Overheid;
4 - Ruimte in Flevoland: Eenvoudig en Beter						
a. Laan van de Leefomgeving	Laan van de Leefomgeving: Informatiehuizen				Bijdrage van Flevoland aan de interprovinciale oprichting van de informatiehuizen waarvan huismeesterschap bij provincies ligt (natuur en externe veiligheid) is geleverd; Verkenning van de opgave voor Flevoland voor de Laan van de Leefomgeving;	Behaalde eerste mijlpaal voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet: aanleveren van data aan informatiehuizen, Inrichting van de provinciale informatiehuizen, Gebruik van de Laan van de Leefomgeving in de primaire processen;
b. INSPIRE harmonisatie	VISI				Voor de digitale uitwisseling van formele communicatie met de bouwsector gebruiken we een geaccepteerd afsprakenstelsel.	Voldoen aan de Europese richtlijn INSPIRE: de bodemgegevens zijn geharmoniseerd met het Europese datamodel; Voor de digitale uitwisseling van formele communicatie met de bouwsector gebruiken we een geaccepteerd afsprakenstelsel.
c. Digitale ondersteuning omgevingsvisie	Omgevingsvisie: digitale ondersteuning				Digitale ondersteuning omgevingsvisie op orde	Idem plateau 1;
d. Digitale Keten Natuur	Digitale Keten Natuur: digitale ondersteuning				Natuurgegevens zijn op orde en aanwezig in landelijke voorziening en worden gebruikt in primaire	Idem plateau 1;

'Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering'

					processen;	
5 - Flevoland: Toekomstbestendig						
a. Gegevens toekomstvast	Datamanagement				Inventarisatie beschikbare data; Datalandschap inzichtelijk;	Kwaliteit van gegevens is op orde en gegevens worden optimaal toegepast in processen;
b. Informatie toekomstvast	e-depot; digitaal informatiebeheer; archivering GIS				Rapport en advies over inzet metadateringssystematiek; Verkenning e-depot met Nieuwland Erfgoed Centrum	Alle archiefbescheiden worden conform de nieuwe landelijke afspraken bewaard; Aangesloten op e-depot;
c. ICT toekomstvast	Verdieping Ketenmonitoring; Verdieping management informatie; Optimalisatie Infrastructuur; Portaalfuncties Management en Medewerkers				Verkenning nieuwe technologieën; Realisatie van nieuwe technologieën waar mogelijk;	Bijgewerkte ICT-infrastructuur (bijv. op het gebied van storage, server-omgeving, werkplek-omgeving) waarmee ingespeeld kan worden op organisatievraagstukken;
d. Toekomstvast vaardigheden					n.v.t.	Medewerkers zijn in staat ICT optimaal in hun werk in te zetten;
e. Proces oriëntatie	Procesoriëntatie; Applicatie en Informatielandschap				Borging van procesuitvoering	De processen van de organisatie zijn effectief ingericht en aangepast aan alle nieuwe ontwikkelingen;

Het eerste plateau staat in het teken van het opstellen van een programmaplan en het inrichten van het programma, het op orde brengen van de basis en voorbereidingen treffen voor de volgende plateaus. Aan het eind van het eerste plateau zijn de activiteiten uit de basis op orde gerealiseerd. Concreet betekent dit:

1. In geval van calamiteiten op het provinciehuis is toegang tot de kritische informatiesystemen snel geregeld.
2. De website www.flevoland.nl is zonder belemmeringen toegankelijk voor mensen met een beperking (deze website voldoet aan de webrichtlijnen).
3. Voor de ambtelijke besluitvorming en besluitvorming van de Gedeputeerde Staten kan gebruik worden gemaakt van de digitale paraaf/handtekening
4. Het gebruik van het document management systeem is eenvoudiger (o.a. doordat de structuur beter aansluit bij de procesgerichte werkwijze)
5. Medewerkers kunnen gebruik maken van samenwerkingsfaciliteiten (conform de wens van de organisatie)
6. Een drietal onderzoeks- en adviesrapporten (beheer ICT, beheer Informatie en Administratieve Organisatie) zijn gereed.

Ook is gerealiseerd:

- i. De inrichting en borging van de projectbeheersing van ICT-projecten.
- ii. Een open-data-portaal
- iii. De digitale ondersteuning van de omgevingsvisie
- iv. De natuurgegevens van de provincie Flevoland zijn op orde, worden uitgewisseld met de landelijke voorzieningen en deze worden gebruikt.
- v. Daar waar dit meerwaarde biedt zijn nieuwe ICT-technologieën ingezet
- vi. Borging van afgesproken uitvoering van processen.

De volgende voorbereidingen voor de komende plateaus zijn gereed:

- a. Plan van aanpak voor de borging van privacy-gevoelige gegevens ('persoonlijke gegevens houden we persoonlijk')
- b. Plan van aanpak voor de e-dienstverlening
- c. Een verkenning van de vulling van het open-data portaal
- d. Een verkenning van de opgave voor Flevoland voor de Laan van de Leefomgeving
- e. Een overzicht van het datalandschap voor Flevoland
- f. Een verkenning over het e-depot, gebaseerd op samenwerking met het Nieuwland Erfgoed Centrum
- g. Een rapport en advies over de inzet van een metadateringssystematiek
- h. Een verkenning over toepasbare nieuwe ICT-technologieën binnen Flevoland

Het is noodzakelijk om de voorbereidingen voor de komende plateaus gedegen neer te zetten. Dit voorkomt uitloop van projecten in tijd en geld.

Personele inhuur

Om de digitaliseringsopgave succesvol te realiseren is het noodzakelijk om op een aantal vlakken expertise in te huren. Een ervaren programmamanager is nodig om het programma in de juiste banen te leiden. In dit programma worden een aantal zaken opgezet en ingericht, die nu nog onvoldoende aanwezig zijn binnen Flevoland. Het gaat hierbij om privacy-aspecten, dienstverlening, datamanagement en het managen van ICT-projecten. Voor het opzetten en inrichten zijn specifieke competenties en capaciteit nodig. Na afloop van dit programma zijn deze aspecten in de beheerfase. Welke competenties dan precies nodig en zijn en hoeveel capaciteitsbeslag dat legt, wordt gaande dit programma helder. Dit is de reden waarom er gekozen wordt voor specifieke inhuur en niet voor uitbreiding van de vaste formatie.

6. Wat gaat het kosten?

Kostenoverzicht

Binnen de ICT is sprake van drie soorten kosten:

1. de jaarlijks terugkerende exploitatiekosten
2. de eenmalige kosten
3. investeringen (die leiden tot kapitaallasten die op hun beurt weer vallen onder de terugkerende exploitatiekosten).

Om het totale programma aan te pakken wordt gevraagd om een bestemmingsreserve in te stellen. Aan de basis hiervan ligt een kostenraming voor het gehele programma. De uitvoering van de plannen van het totale programma kost in totaal € 6,5 mln. aan eenmalige kosten. De verhoging van de exploitatielasten bedraagt per saldo € 0,6 mln. De begrote investeringen passen binnen de financiële kaders.

Een nadere specificatie van de kosten, gebaseerd op de huidige inzichten:

<i>Basis op orde</i>	<i>Investering</i>	<i>Exploitatie*</i>	<i>Eenmalig</i>
Ruimte voor professionalisering	650.000	40.625	1.517.000
Programma bedrijfsvoering	72.000	85.000	550.000
<i>Bijblijven bij de digitale samenleving</i>			
Flevoland: digitaal in verbinding			
Uitwisselen van Informatie	80.000	58.500	250.000
Open Overheid	100.000	70.000	200.000
Eenvoudig en Beter			
Laan van de Leefomgeving	910.000	429.000	595.000
Inspire harmonisatie			50.000
Omgevingsvisie			100.000
Digitale Keten Natuur	147.000	80.000	
Visi			150.000
Flevoland: Toekomstbestendig			
Gegevens toekomstvast			225.000
Informatie toekomstvast		10.000	585.000
ICT toekomstvast	520.000	131.000	810.000
Toekomstvast vaardigheden			1.250.000
Procesoriëntatie			190.000
<i>Totaal</i>	<i>2.479.000</i>	<i>904.125</i>	<i>6.502.000</i>

*De in deze kolom genoemde bedragen zijn de maximumbedragen waarmee op termijn de exploitatielasten worden verhoogd. Dit bedrag is exclusief de kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringen. Het te dekken structurele tekort is geen € 0,9 mln., maar € 0,6 mln. omdat een deel van de dekking gevonden wordt binnen bestaande middelen.

Financiële dekking

De investeringen, een totaalbedrag van € 2,5 mln, passen binnen de reeds beschikbare budgettaire kaders.

De extra structurele (exploitatie)kosten bedragen € 0,9 mln. Voor een deel van deze middelen wordt dekking gevonden binnen bestaande middelen. Het resterende structurele tekort van € 0,6 mln. worden gedekt uit de stelpost nieuw beleid. Een begrotingswijziging hiervoor zal worden opgenomen als tweede wijziging op de Programmabegroting 2016.

Voor de dekking van de eenmalige kosten (in totaal € 6,5 mln.) wordt een beroep gedaan op de algemene middelen.

Flexibele aanwending: reserve bedrijfsvoering

De opgave is de doorontwikkeling te realiseren met een minimaal beslag op de middelen. Dat vergt wel flexibiliteit in de besteding, gezien de onzekerheden in de planning en de sterke afhankelijkheid van derden. Die flexibiliteit kan worden verkregen door het weghalen van de 'jaarschotten' tussen de te besteden bedragen. Met het instellen van een reserve bedrijfsvoering voor de duur van het programma (2015-2019), zou de slagkracht worden versterkt. Deze reserve wordt gevuld met de eenmalige storting van € 6,5 mln. voor de dekking van de eenmalige kosten en zou verder worden gevoed door de eventuele onderuitputting op de jaarlijkse ICT-budgetten in die periode. Via de reserve Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering kunnen verschuivingen in de planning soepel worden opgevangen.

Cashflow

Onderstaand is de cashflow per plateau inzichtelijk gemaakt. De investeringen met meerjarig economisch nut drukken zich in de financiën uit in kapitaallasten. Deze investeringen worden conform de financiële verordening over 5 jaar afgeschreven. De kapitaallasten die voortvloeien uit deze investeringen passen binnen het gewijzigde kader na aframing van de kredieten van het voorstel.

Vervolgens is de ontwikkeling van de structurele exploitatielasten zichtbaar. Deze bedragen zijn cumulatief en groeien uiteindelijk in plateau 3 naar het maximale niveau van € 0,9 mln.

Cashflow per plateau

	Plateau 1	Plateau 2	Plateau 3	Plateau 4	Totaal
Enmalige middelen	€ 2.165.000	€ 1.746.000	€ 1.438.000	€ 1.153.000	€ 6.502.000
Investerings met meerjarig nut	€ 1.179.000	€ 490.000	€ 530.000	€ 280.000	€ 2.479.000
Totaal	€ 3.344.000	€ 2.236.000	€ 1.968.000	€ 1.433.000	€ 8.981.000

Ontwikkeling structurele exploitatielasten

	Plateau 1	Plateau 2	Plateau 3	Plateau 4
Exploitatielasten	€ 287.125	€ 425.125	€ 904.125	€ 904.125

Verwacht verloop van de reserve

Instelling	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
€ 6.502.000	€ 6.143.000	€ 4.337.000	€ 2.591.000	€ 1.153.000	€ 0

Zoals in hoofdstuk 5 al is aangegeven komen de plateaus op dit moment ruwweg overeen met kalenderjaren en zal dit in de praktijk waarschijnlijk niet zo uitpakken. Oorzaak is het naar voren en/of achteren schuiven van activiteiten vanwege bijvoorbeeld de afhankelijkheid van het Rijksprojecten.

7. Risico-inventarisatie

Belangrijk bij het beheersen van een omvangrijk programma als dit is risico-beheersing. In deze initiatiefase van het programma is een eerste risico-inventarisatie uitgevoerd. Hierin zijn op programmaniveau de 4 belangrijkste risico's geïdentificeerd en op projectniveau de 7 belangrijkste. In alle nadere concretiseringslagen (zoals in het programmaplan en de plannen van aanpak voor de projecten) in de volgende fasen van het programma zullen de risico's steeds worden uitgewerkt en aangevuld. In de programmasturing zal de risicobeheersing steeds onderwerp van gesprek zijn.

Op programmaniveau worden de volgende hoofd risico's onderscheiden:

Risico	Beheersmaatregel
Veel onderdelen uit het programma kennen een afhankelijkheid van landelijke regelgeving en landelijke bouwstenen die nog beschikbaar moeten komen. Risico op uitloop in tijd en geld en/of scopewijzigingen.	Vinger aan de pols houden en lobby. Tevens gelden de systematiek van een bestemmingsreserve en de plateauplanning als beheersmaatregelen: hiermee kan ingespeeld worden op verschuivingen als deze zich voordoen.
Tussentijdse scopewijzigingen vanwege aanvullende wensen. Risico op overschrijding van tijd en geld.	Blijven koersen op programmaplan. Aanvullende wensen die buiten de scope van het programma liggen worden niet opgenomen in het programma.
Beschikbare capaciteit binnen de organisatie blijkt onvoldoende. Risico dat medewerkers overvraagd worden en/of dat het werk niet geklaard kan worden.	In de programmasturing vinger aan de pols houden, sturen en keuzes maken over het werk waarop de mensen worden ingezet cq. waarvoor mensen worden ingehuurd.
Impact op mensen en organisatie is groot, absorptievermogen organisatie en medewerkers kan de grote omvang van het programma in de relatief korte periode niet aan. Risico dat resultaten niet beklijven.	In de programmasturing voldoende aandacht besteden aan de veranderkundige opgave van dit programma en de factor 'Mens'. Hiervoor is o.a. de post 'toekomstvaste vaardigheden' ingericht.

Op projectniveau worden de volgende hoofd risico's onderscheiden:

Risico	Beheersmaatregel
2c. Uitwijk. Risico dat afspraken niet tijdig gereed komen waardoor uitloop in tijd optreedt.	Bewustwording dat het niet alleen om ICT draait, maar dat voldoende tijd en aandacht moet worden besteedt aan de urgentie dat afspraken tijdig tot stand komen; Juiste medewerkers en managers in stelling brengen;
3a. en 3b. Uitwisselen van informatie. Risico dat landelijke bouwstenen niet tijdig gereed zijn	Vinger aan de pols houden, lobby en (middels de systematiek van bestemmingsreserve en plateauplanning) flexibiliteit inbouwen zodat je adequaat kunt reageren op uitgestelde data.
3c. Open Overheid. Risico dat reikwijdte van de wet wijzigt.	Vinger aan de pols houden, lobby en (middels de systematiek van bestemmingsreserve en plateauplanning)

	flexibiliteit inbouwen adequaat kunt reageren op wijzigingen in de reikwijdte.
<p>4a. Laan van de Leefomgeving. Risico dat financieringsmodel anders uitpakt dan gedacht; Risico dat invoeringsdatum van de Omgevingswet verschuift; Risico dat inhoud anders wordt dan gedacht; Risico vanwege omvang operatie;</p>	<p>Lobby; Vinger aan de pols houden; Vinger aan de pols houden / lobby Afhankelijkheden met andere onderdelen van het programma minimaliseren zodat verschuivingen in dit project zo min mogelijk consequenties hebben voor andere onderdelen;</p>
<p>4d. Digitale Keten Natuur Risico dat gewenst kwaliteitsniveau niet wordt gehaald waardoor het toekomstige doel niet wordt gehaald</p>	Interprovinciale aandacht.
<p>5b. Informatie toekomstvast. Risico dat de landelijke archief afspraken rond standaardisatie nog niet helder zijn (bv. rond metadatering); Risico dat het Nieuwland Erfgoed Centrum niet tijdig klaar is voor het e-depot</p>	<p>Vinger aan de pols houden en lobby; Tijdig oplossingsrichtingen inventariseren en keuzes maken.</p>
<p>5c. ICT toekomstvast. Risico dat aanbestedingen, mantelovereenkomsten en leveranciersmanagement meer tijd vragen dan gepland.</p>	Anticiperen.

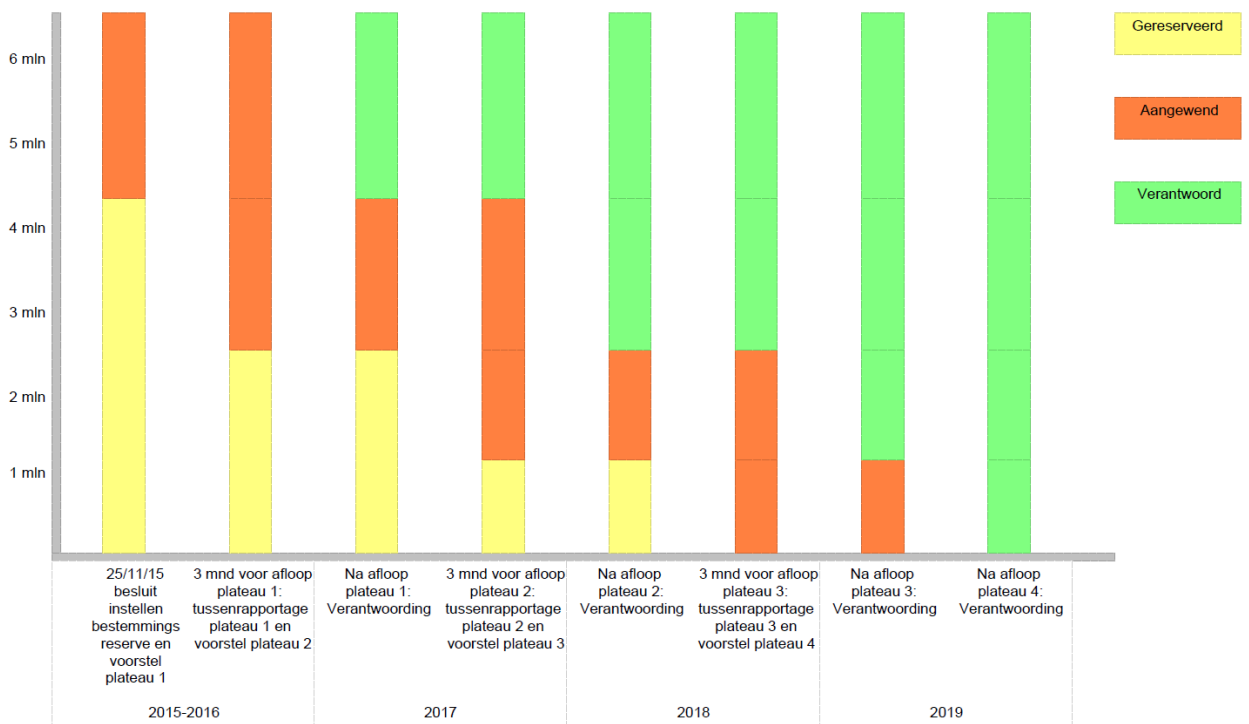
8. Verantwoording aan Provinciale Staten

Aan de Staten vragen wij een bestemmingsreserve in te stellen voor het totale programma, dus voor de vier plateaus. Aanwending van de reserve vindt uitsluitend plaats na besluitvorming over een onttrekking in door Provinciale Staten. Hiervoor wordt een (onderbouwd) voorstel tot onttrekking per plateau voorgelegd. Op basis van het voorstel volgt een 'go' of 'no go' besluit.

Gelijktijdig met een voorstel tot onttrekking van middelen voor een volgend plateau ontvangen de Staten een tussenrapportage van het vorige plateau. Na afloop van ieder plateau volgt een verantwoording. In Hoofdstuk 5 is reeds aangegeven dat de plateaus elkaar mogelijk gaan overlappen, doordat sommige activiteiten uitlopen of naar voren getrokken worden. Dit vanwege de afhankelijkheid van de landelijke standaarden en voorzieningen.

Jaarlijks zal aan Provinciale Staten over de voortgang, incl. eventuele afwijkingen, worden gerapporteerd via de reguliere Planning- en Controlcyclus

In onderstaand staafdiagram is aangegeven op welke wijze de reservering, aanwendingen verantwoording van de eenmalige kosten over de plateaus verloopt.

Bijlage 1: overzicht verplichtingen ‘Bijblijven bij de digitale samenleving’

De Nederlandse Overheid stuurt actief op digitalisering bij de overheidsinstellingen. Bij nieuwe wet- en regelgeving wordt hieraan aandacht besteed, bestaande wet- en regelgeving wordt aangepast, (stelsel-)afspraken worden gemaakt en (landelijke) voorzieningen worden beschikbaar gesteld.

Onderstaand overzicht is niet uitputtend, maar bedoeld om een indruk te geven van wat er op de provincie afkomt.

Digitaal 2017

In het regeerakkoord is opgenomen dat burgers en bedrijven uiterlijk in 2017 op een veilige, betrouwbare en eenvoudige manier, digitaal zaken kunnen doen met de overheid¹². De voordelen voor Flevoland zijn efficiënter werken en een betere dienstverlening.

Overheidsorganisaties hoeven niet zelf het wiel uit te vinden. De rijksoverheid ondersteunt de digitalisering door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van bouwstenen (software of gegevens), standaarden of afsprakenstelsels. Voor digitale dienstverlening, gegevens en informatieveiligheid moet Flevoland een aantal zaken regelen:

- elektronisch factureren mogelijk maken. Ieder jaar versturen bedrijven miljoenen facturen naar de overheid. Deze facturen worden voor een groot deel nog handmatig verwerkt. Dit kost tijd en geld. Daarom stimuleert de overheid bedrijven elektronische facturen te verzenden naar de overheid;
- het ondersteunen van ondernemers in digitale communicatie met Flevoland via de berichtenbox voor bedrijven en het ondernemingsdossier. De berichtenbox bestaat al. De komende periode moet Flevoland relevante processen op de berichtenbox aansluiten. In het ondernemingsdossier zet een ondernemer gegevens over zijn bedrijf, zodat bijvoorbeeld vergunningverlening en toezichthouden eenvoudiger worden;
- elektronische formulieren op de website beschikbaar stellen voor relevante diensten en producten;
- bijdragen aan de totstandkoming van de Basisregistratie Ondergrond (BRO). De inwerkingtreding van de wet Basisregistratie Ondergrond¹³ is voorzien op 1 januari 2016. Met de BRO komt er een landelijke informatievoorziening van publieke bodem- en ondergrondgegevens. De provincie is verplicht om gegevens aan te leveren, te gebruiken en het te melden als er onjuiste gegevens in de BRO worden geconstateerd. De BRO sluit aan bij het stelsel van basisregistraties, waarvan bijvoorbeeld ook het Kadaster en het Handelsregister deel uitmaken;
- de wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)¹⁴ schrijft voor dat bestuursorganen bij het gebruik van adres- en gebouwgegevens de BAG raadplegen. De provincie moet ICT-systemen waarvoor dit relevant is inregelen;
- een aantal technische voorzieningen aanbrengen die de gegevensuitwisseling tussen overheden ondersteunen;
- de toepassing van het authenticatie systeem eHerkenning mogelijk maken, waarmee de online dienstverlening tussen overheden en bedrijven veilig, betrouwbaar en eenvoudig is geregeld;
- het eID Stelsel op termijn gaan gebruiken¹⁵. eID (elektronische Identificatie) wordt de standaard voor toegang tot digitale dienstverlening en uitwisseling van persoonlijke informatie met de overheid en het bedrijfsleven.

Open standaarden

Het kabinet stelt via de Digitale Agenda.nl¹⁶ en het iNUP¹⁷ open standaarden als norm. Er is een lijst van de standaarden waaraan de gehele publieke sector zich dient te houden. Een voorbeeld van een open standaard is de geo-standaard waarmee geo-informatie zodanig wordt opgeslagen en uitgewisseld dat het niet uitmaakt bij welke leverancier je een geo-informatie systeem hebt gekocht. De geo-informatie volgens de geo-standaard is in ieder pakket te gebruiken. De provincie moet nog een aantal zaken regelen, zoals e-factureren, VISI¹⁸ en de volledige toepassing van de webrichtlijnen. Door open standaarden verbetert de digitale communicatie tussen overheden onderling en ook tussen overheid, bedrijven en burgers. Daarnaast zorgen open standaarden ervoor dat keuzevrijheid is geborgd. Eén en ander leidt tot kwalitatief hoogwaardige en kostenefficiënte informatie-uitwisseling.

Open Overheid

De overheid wil meer openheid geven over wat zij doet. Ook moet de overheid meer open staan voor plannen vanuit de samenleving. Nederland heeft zich in dit kader aangesloten bij het International Open Government Partnership. Een initiatief wetsvoorstel Open Overheid heeft tot doel overheden en semioverheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen¹⁹. Om deze doelen te bereiken verankert het voorstel de toegang tot publieke informatie en het hergebruik van die informatie als rechten van burgers. Daarnaast wordt de actieve openbaarheid versterkt door het verplicht stellen van openbaarmaking uit eigen beweging van bepaalde categorieën informatie. Overheidsorganen moeten een online beschikbaar register gaan bijhouden van de documenten en datasets waarover zij beschikken. Voor Flevoland betekent dit onder andere:

- gegevens kosteloos, rechtenvrij, openbaar, machineleesbaar en volgens open standaarden beschikbaar stellen.
- inkomsten en uitgaven actief openbaar te maken, zodat zien burgers hoe hun geld wordt besteed.
- bijhouden van een online register van documenten en datasets waarover zij beschikt.

Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet²⁰ treedt naar verwachting in 2018 in werking. Het omgevingsrecht bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Zij hebben allemaal hun eigen uitgangspunten, werkwijzen en eisen. De wetgeving is daardoor te ingewikkeld geworden voor de mensen die ermee werken. Daardoor duurt het bijvoorbeeld langer voordat een project kan starten. Het kabinet maakt het omgevingsrecht makkelijker en voegt alle regelingen samen in één Omgevingswet. Een belangrijke stap in deze stelselwijziging is het verbeteren van de digitale ontsluiting van gegevens voor initiatiefnemers, belanghebbenden en het bevoegd gezag. Daarbij gaat het niet alleen om het beter beschikbaar maken van gegevens, maar ook om het verbeteren van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van die gegevens. Dit moet de herbruikbaarheid van gegevens vergroten, zodat onderzoekslasten omlaag kunnen en besluitvormingsprocessen sneller kunnen worden doorlopen. De provincie moet hiervoor onder andere gegevens over bijvoorbeeld natuur, ruimtelijke plannen, cultuurhistorie en externe veiligheid op gestandaardiseerde wijze gaan aanleveren, een aantal eigen gegevenspakhuisen ('informatiehuizen') inrichten, ICT-voorzieningen voor het uitwisselen van gegevens en samenwerken met medeoverheden inrichten en vooral ook binnen de processen van het omgevingsrecht gebruikmaken van de diverse gegevens die beschikbaar komen.

Digitale Keten Natuur

Eind 2011 is met het Rijk afgesproken het natuurbeleid te decentraliseren naar de provincies. Over de hoofdlijnen van dit beleid en de financiering werd in september 2013 een Natuurpact gesloten met het rijk en maatschappelijke organisaties. De provincies zijn, op basis van internationale verplichtingen, verantwoordelijk voor de realisatie van het Natuur Netwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en de Natura 2000-gebieden, het (agrarisch) natuurbeheer en het soortenbeleid. In de Digitale Keten Natuur werken alle partners die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in Nederland samen aan het gemeenschappelijk gebruik van de Nederlandse natuurgegevens²¹. De Digitale Keten Natuur ondersteunt de (beleids)processen voor het gebruik en de toepassing van de natuurgegevens. Hierdoor ontstaat een volledig beeld van de Nederlandse natuur. Voor het eerst is alle beschikbare natuurinformatie bij elkaar gebracht. Dat zorgt voor efficiency. Een goede informatievoorziening is belangrijk voor een gedegen natuurbeleid. In de praktijk bleek dat de natuurgegevens heel verschillend worden gebruikt en ontsloten. Daardoor was het uitwisselen en onderling vergelijken van de gegevens lastig. De Digitale Keten Natuur (DKN) zorgt nu voor duidelijkheid. De komende jaren zal Flevoland moeten aansluiten op de voorzieningen van de DKN en moeten enkele softwarepakketten in beheer worden genomen.

Europese richtlijn Inspire

De provincie moet nog een aantal zaken op orde brengen om te voldoen aan de komende deadlines van de Europese richtlijn INSPIRE die is vertaald in de Nederlandse

Implementatiewet EG-richtlijn infrastructuur ruimtelijke informatie²². De provincie moet een aantal geo-informatiebestanden harmoniseren met Europese dataspecificaties om uitwisseling van gegevens over landsgrenzen heen eenvoudiger te maken. Soms zijn gegevens immers nodig voor gebeurtenissen die zich niet aan landsgrenzen houden, zoals overstromingen of luchtverontreiniging.

Archiefvisie 2011²³

Ook in de digitale toekomst moeten we overheidsinformatie duurzaam bewaren en ervoor zorgen dat deze betrouwbaar en toegankelijk blijft. Voorwaarde is dat we informatie dan al goed kunnen opslaan op het moment waarop die wordt geproduceerd. Daarvoor moeten we ook beschikken over een digitale infrastructuur om deze informatie duurzaam te bewaren en te ontsluiten: een e-depot, het archief van morgen. Flevoland moet hiervoor aansluiten bij de in ontwikkeling zijnde standaarden voor te ontsluiten informatie en overdracht naar een archief wettelijk e-depot regelen. Ook het digitaal duurzaam bewaren en ontsluiten van GIS-materiaal (geografische gegevens, kaarten, ruimtelijke plannen etc.) is noodzakelijk.

Noten

ⁱ Uit 'Van wie is deze hond? Politieke sturing op dienstverlening en ICT', Raad voor het openbaar bestuur juni 2013, blz.71

ⁱⁱ 'Visiebrief digitale overheid 2017' van 23 mei 2013 (<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/05/23/visiebrief-digitale-overheid-2017.html>)

ⁱⁱⁱ Dat dit strategisch belang van ICT nog steeds onvoldoende wordt erkend, ziet de Raad voor het Openbaar bestuur als een belemmerende factor voor een krachtige overheid die de technische uitdagingen van haar tijd kan aangaan, zie 'Van wie is deze hond? Politieke sturing op dienstverlening en ICT', Raad voor het openbaar bestuur juni 2013, blz.75.

^{iv} De minister van BZK schetst de ambities in zijn 'Visiebrief digitale overheid 2017' van 23 mei 2013 (zie noot ii).

^v Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer de Omgevingswet aangenomen. Deze maakt het omgevingsrecht eenvoudiger door 26 sectorale wetten te vervangen door één wet voor de hele leefomgeving. Dit moet leiden tot minder regels, heldere en snellere procedures en een aanzienlijke besparing in de kosten. In de wet zijn de taken en bevoegdheden van de verschillende overheden voor de fysieke leefomgeving vastgelegd. De provincies hebben daarbij een cruciale rol. Om de provincies in staat te stellen deze waar te maken, is een aantal kerninstrumenten opgenomen. Het gaat daarbij om instrumenten die de totstandkoming van het omgevingsbeleid ondersteunen (omgevingsvisie en programma's), instrumenten voor doorwerking (instructieregels en –besluiten) en regels en toestemmingen die zijn gericht tot initiatiefnemers (omgevingsverordening, -vergunning en projectbesluit).

Om de wet ook daadwerkelijk in werking te laten treden in 2018 is het belangrijk dat er nu al wordt gestart met de implementatie. Daarom wordt al werk gemaakt van het Omgevingsloket online. Volgend jaar worden de begrippen en technieken vastgesteld zodat de systemen op elkaar kunnen worden aangesloten. In 2017 worden de centrale en decentrale regelgeving verwerkt in het digitale systeem. In 2018 gaat het geheel online. Zie voor meer informatie: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet>. De relevante documenten zijn te vinden op: <http://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/omgevingswet/regelgeving/> (informatiesite ministerie van I&M).

^{vi} Zie hiervoor 'Rapportage organisatieontwikkeling', november 2014, e-docs 1775785

^{vii} Beide documenten zijn te vinden op <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/> onder kenmerk 2013-0000306907 (Visiebrief digitale overheid 2017) en 2014-0000318776 (Tussenbalans digitale overheid).

^{viii} Voor meer informatie over de Laan van de Leefomgeving, zie: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2015/02/18/bijlage-2-naar-de-laan-van-de-leefomgeving-bouwsteen-voor-een-digitaal.html>

^{ix} Zie <http://www.portaalnatuurenlanschap.nl/>

^x Zie <http://inspire-geoportal.ec.europa.eu/>

^{xi} Brief 'Voorkom digitale dementie' van 2 april 2015. In deze brief roepen bestuurders van gemeenten, provincies (o.a. CdK's Overijssel en Zeeland) en waterschappen hun collega's op om duurzame digitale toegankelijkheid hoog op de agenda te zetten, om 'digitale dementie' af te wenden. Zij roepen op tot kwaliteitsverbetering van de archivering en informatievoorziening en tot het ontwikkelen van een strategie om aan te sluiten op een e-depotvoorziening.

¹² *'De dienstverlening door overheden moet beter. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk*

in 2017 zaken die ze met de overheid doen – zoals het aanvragen van een vergunning – digitaal afhandelen. Er komt een eenmalige gegevensuitvraag voor ondernemers die gebruik maken van het Ondernemingsdossier om bedrijfsgegevens uit te wisselen met de overheid.', citaat uit 'Bruggen slaan', Regeerakkoord VVD-PvdA, 29 oktober 2012, blz. 10. Zie ook 'Goed geregeld, een verantwoorde vermindering van regeldruk 2012-2017', ministerie Economische Zaken, 25 april 2013; 'Visiebrief digitale overheid 2017', ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 23 mei 2013; 'Tussenbalans digitale overheid', ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 23 juni 2014. De verantwoordelijke ministers Plasterk en Blok hebben inmiddels overigens al laten weten dat de deadline van 2017 niet gehaald gaat worden.

¹³ Wet basisregistratie ondergrond – in ontwikkeling (<http://www.digitaleoverheid.nl/onderwerpen/stelselinformatiepunt/stelsel-van-basisregistraties/1489-basisregistratie-ondergrond-bro>)

¹⁴ Wet basisregistraties adressen en gebouwen (http://wetten.overheid.nl/BWBR0023466/geldigheidsdatum_30-04-2015)

¹⁵ Kamerbrief 'Voortgang eID', ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 9 februari 2015

¹⁶ Digitale Agenda.nl (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ict/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/05/17/digitale-agendanl.html>)

¹⁷ iNUP (<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/05/30/aanbiedingsbrief-overheidsbrede-implementatieagenda-voor-dienstverlening-en-e-overheid-i-nup.html>)

¹⁸ VISI vormt de basis voor communicatie en informatieoverdracht in organisaties en (bouw)projecten. Deze algemeen geaccepteerde en sector brede standaard structureert, bewaakt en bewaart de communicatieafspraken.

¹⁹ Initiatiefvoorstel Voortman en Schouw Wet open overheid, ingediend 2 juli 2012, thans in behandeling bij de 2^e Kamer. (http://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/33328_initiatiefvoorstel_voortman)

²⁰ Omgevingswet (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet>)

²¹ Digitale Keten Natuur (<https://www.portaalnatuurenlandschap.nl/themas/digitale-keten-natuur/overzicht-digitale-keten-natuur/>)

²² Implementatiewet EG-richtlijn infrastructuur ruimtelijke informatie (http://wetten.overheid.nl/BWBR0026158/geldigheidsdatum_30-04-2015)

²³ Kamerbrief 'Archiefvisie', ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 30 juni 2011